

LUMINARII.

Gazeta Beserecsca, Politica, e literaria.

Cu pre Gratiosa invoientia.

Miercuri

Nr. LVIII.

4 Februariu. 1848

VIENA, 3 fevr. Eri intr'a mediadi se tie-
nu deschiderea solene a Academiei Scientieloru
in sal'a Staturiloru Austriei de giosu, dupa ce in
24 si 26 jan. se facura candidarile si alegerile
membreloru actuali ce mai lipseau, precum si a
celoru onorarie, si corespundietorie. Descrierea
ceretmoniei mai tardiu.

POSIONU, 15: 27 jan. Dein Siedenti'a
dietale a Tablei de diosu mai adaugemu, cum ca
pertractanduse proiectulu de lege a indigenatului,
maioritatea enuncia, cum ca neiertata conditiune
a indigenarei esi cunoscenti'a limbei ungu-
resci, de subtu care totusi se iau afora ceite
prein intruducerea inventiuniloru re-
numite, prein radicarea fabriceloru si
a manufactureloru mai mari facura sta-
tului sierbitia eminenti. M. Sa r. Perso-
nale insemna mai alesu si aceea, ca supusii Mo-
narchici Austriace se nu fia socoti de straini;
inse maioritatea nulu partenii.

Posionu 19: 31 jan. In Siedenti'a cercu-
lare de adi anuniarea despre reinsenuarea „Par-
tiloru“ autenticanduse si cu o anima acceptandu-
se de toti, se statorii ca aceea se se strapuna la
Tabl'a Magnatiloru. Dupa aceea se cetii respun-
sulu Magnatiloru catu e prentu portarea comu-
ne a greutatiloru tieiei, si de ora ce Magnatii
in principiu acceptara portarea comune a greu-
tatiloru, nu sunt neci SS. in contra ca in cau-
s'a cеста se se esmita deputatiune regnicolare.
In urma I. Károlyi (Neograd) fece proiectu
prentu esmiterea unei deputatiuni spre elucra-
rea unei sisteme aparatorie de patria;
cestu proiectu se partenii, ci de asta data se a-
manda pre alta data.

In o Adunare nestecata a Staturiloru si a Ma-
gnatiloru tienuta in 1 fevr. st. n. se cetii un Re-
scriptu grat. regiu (cudatu dein 18: 30 jan.), in
carele Maiestatea Sa voiesce a resfira angorea
provenita prein denumirea Administratoriloru in
Comitate, si de o data descopere, cum ca si-tiene
de nestramutatosia detorentia regia, ca pre stra-
vechi'a constitutiune si tiesetura a Comitatoru
se o apere nepangarita. In urma Maiestatea Sa
ascepta siguru: ca dupa asta dechiarare regia, des-
pusetiunile M. Sale, pre calea legei indreptate spre
benele Ungariei unice amate, voru fi secundate
de incredentiare fiesca, si desculpate de gelosii'a
nascuta in pieptulu mai multoru SS. si Magnatii
tienendu inaintea ochiloru art. 13 a. 1790 nesuentie-
lesi patriotece fora frica le voru intorce spre a-
cele teme seriose a legislatiunei, in a caror'a for-
tunata deslegare tier'a si ar' afla temeinelu ferici-
rei venitorie, er' parentesc'a anima a Maiestatei
Sale-implenirea dorentiei nestinse.

ORESTIA, 3 fevr. st. n. Recrutarea aici, inca nu
se impleni; piedec'a mai de antaiu e, ca Sena-
tulu de aici ceru suatu dela In. R. Guberniu,
ce se faca cu acei juni nobili, carii nu voru a
sta la inscriere, la care acel'asi Pre Inaltu ada-
tu respunsulu in favorea nobilimeii. Alt'a e, ca
D. Protopopu n. u. dede o protestare catra Co-
misiune in numele preutimeii, cum ca pan'atunci
nu voru sta inainte cu credentiosii loru, pana ce
nu voru inscrie si pre Suabi de aici. Pre firesce
si cu tota dreptatea, ca ci acestia pan' acum nu-
mai dein drepturi se impartasira, ie dara parte
si dein greutati. Pre romanii scosera dein maie-
ri ca se aiba locu Suabii, si apoi acum totu nu-
mai romanulu se merge soldatu? In cehulu de
croitori vreau cu puterea se bage doi Suabi, de
cedar' sennu se supuna si sortei recrutaturei? Tibur.

UN Corespondente la E. Hiradó dein Clu-
siu intre altele vorbindu despre darea recrutilo-
ru in comit. Zaránd, dice si unele ca ceste de
insemnatu:

„Detorentia mare e pusa pre umerii comisa-
riloru sortitori; aceea e si grea, ca ce anume a-
cum antaiasi data se voru lupta cu multe greu-
tati. Nu e destulu, ca poporulu e plenu de pre-
judecia si are prepusu la despusetiunile maima-
riloru sei, si ca cea mai mare parte nu se pote
capacita, dar' si ceia caroru e incredentiata in-
vetiarea si luminarea poporulu—popii grecesci?
—cea mai mare parte inca sunt asemene, asia
catu si loru nu lipsesce mai vertosu alta de catu
luminare si capacitare. In grosulu intunerecu al
poporulu se radica stanche nenumerate, de care
se va lovi adevratu onestulu si umanulu spiritulu
al darei recrutiloru; poporulu impreuna cu popii
sei crede, ca e numai amagire lasarea a casa du-
pre optu ani, si pan'acum inca multi si-scosera
dentii, si-taiara degetele, si fugira dela focurile
loru. Si totusi spunu unii: ca ar' fi lucru peri-
culosu invetiarea si educatiunea poporulu. „In-
tieleptiesce si gloriosu!“ Scriema in a. 1848 si
natiunea inca nu mai cugeta despre educatiunea
poporulu, si apoi totusi ne necadimu, de ca de-
in colo de mare nimenui e cunoscuta tier'a ce-
sta, nemine o memoréza, seu deca o memoréza,
socotesce, ca e patri'a selbateciloru. „Noi dein
partene la ceste numai adaugemu comentariu.

—Un altu coresp. dein comit. Szolnok dicun-
du, ca poporulu nu se potu capacita, prentu ca
popii nu cunoscu literale latine, se ve-
de ca nu scie, cum ca decretulu guberniale in ob-
iectulu recrutarei spre mai inalta demandare se
cercula tiparitu si cu slove cirilesci, cu un stilu
forte vulgare pregatitu a nume, ca se pota fi pre-
ceputu de toti.

PRINCIPATELE ROMANESCI.

BUCURESCI, 18 jan. Dupa ce DD. Deputati la Adunarea comune toti au sositu in Capitale, M. Sa Principele domnitoriu a defisu pre astadi deschiderea aceiasi Adunari. In urm'a acestor'a DD. Ministri si Deputati la 10 ore demanetia s'au dusu in baserec'a Metropolitana, unde se tienu un siervitiu publicu D. dieescu, dupa care subtu precedentia S. Sale Parentelui Metropolitu ca Presidentele Adunarei purcesera in sala Siedentiloru spre a accepta venirea M. Sale a Principei, carele numai de catu intre music'a batalionului dein infanteria garnisonului asiediatu la parada in curtea Metropoliei a si sositu. M. Sa rosti apoi de pre tronul un cuventu prein care Adunarea se deschise prentu Sesiunea dein estu anu.—M. Sa bene voi a denumi pre D. Dr. Mayer fostulu pan'acum Inspectoriu al toturoru spitaleloru dein Principatu, de medicu de curte cu 1000 lei pre luna,—er' in loculu acestuia de Inspectoriu pre D. Dr. Formion.—Comisiunea, inca in a. tr. numita de M. sa Principele, prentu intramarea unui teatru natiunale publica indilele aceste, cum ca inceperea edificarei se va face cu primaver'a venitoria. Infricosiatulu focu dein diua de pasce a. tr. impiedeca inceperea acestei edificari in a. tr. precum era planizatu. (Noi-i posfimu totu succesulu, numai apoi se remana intradeveru natiunale, nu francescu, italianescu, nemtiescu etc.)

Bucuresci, 8 jan. Starea sanetatei locuitoriloru dein amendoune Principatele precum si dein drept'a parte a Dunarei dein coce de Balcanuri, dupa scirile ajunse la Inspectoratu pana astadi e buna. Generale-Inspectoriu D. Topliceanu.—Dela 15 sept. pana la 30 Nov. a. tr. au sositu in portulu Brailei 442 bucati nai subtu diverse flamure, si anume: 32 rusesi, 141 turcesci, 251 anglesci, 3 francesci, 5 austriane, 2 sardinice, 2 belgice, 11 romanesci, 1 norvegica, 3 moldoveane, 1 samiotica, tote desierte, afora de 4 rusesci si 2 anglesci. (Bullet. offic.)

DANIA.

KIOBENHAVN, 9:21 jan. Joi, 20 jan. ser'a la 10¹/₄ repausa aici M. Sa Regele Cristianu VIII dupa opatema de 14 dile in al 62-le anu al vietiei si al IX al imperatiei. Adi-demanetia la 9 ore se proclamà de rege in form'a solene usitata in Sa Principele de Corona FRIDERICU VII. Pre'amatiunea se fece prein ministrulu Statului de Stemann, mai de 90 de ani, depre balconulu Palatiului regiu, cu aste cuvente: Regele Cristianu VIII e mortu! Lungu custe regele Fredericu VII! Curundu dupa aceea se areta si insusi Regele pre balconu si fu cu jubilu salutat de poporu. Regele Fridericu inca eri eda o scripsoria deschisa, in care incunoscentieza suireasi pre tronul si demanda, ca tote lucrarile publice sesi aiba cursulu nempiedecatu dupa regulele prescise. Regele Cristianu VIII era nascutu in 18 sept. 1786, urma verului seu regele Fridericu VI in 3 dec. 1839, si ajunse asia la etate de 61 ani si 4 luni, imperatindu 8 ani si nu chiaru 2 luni. Regele Fredericu e nascutu in 6 oct. 1808, si asia acum la suireasi pre tronul de 39 de ani.—Dupa scirile mai noue Regele demanda, ca tote procesele politice neterminate se se depuna,—care ocasiuna o via, multiemitoria sentire.

FRANCIA.

PARIS, 8:20 jan. A-sera la 9 ore Regele acuprense marea deputatiunea Camarei Pariloru insarcinata de a presenta M. Sale Adres'a de responsu la cuventulu Corunei. Camar'a se adause mai intrega la asta deputatiunea. Regele se parea a se bucura de o pre buna sanetate.—Camar'a Deputatoru a inceputu desbaterile asupra proiectului de Adresa la cuventulu de tronul, si desbaterile curru cu focu.—Guberniulu a opritu tota esportarea de pome de pamentu pan' in iuliu venitoriu. (Celu rusescu inca si consumarea dein la-intru, ca se remana de sementie.)

ITALIA.

ROMA, 18 jan. st. n. Gazzeta di Roma, care intr'astadi se publica mai antaiu, in loculu foiloru oficiali Diario si Notize, intru o forma pre elegante, in partea oficiale cuprende urmatoriele:

S. Sa Domnulu N. Papa PIU IX, a tienutu eri demanetia in palatiulu Apostolicu un Consistoriu secretu, in care dupa o scurta alocutiune, crea si publica de Cardinale a S. B. R., dein ordenea Preutiloru pre: D. Carolu Vizzardelli, acum secretariu a S. Adunarei de negotiale baserecesci straordinarie, nascutu in cetatea Monte-S. Giovanni, diecesea Veroli, in 2 jul. 1791. S. Sa apoi crea si reserba in pieptu altu Eminentissimu Cardinale. In urma propuse prentu o ptu basereci, dein care siese ispanice, si doue francesci, A. Episcopi si Episcopi; deintre carii A. Episcopiloru de Granata si Valenza se concese paliulu santu.

Roma, 9:21 jan. S. Sa PIU IX eri demanetia in Sala Consistoriale in palatiulu Quarantale tienu un Consistoriu publicu, in care se dede nou denumitului Cardinale Emu si Rmu D. Vizzardelli paleria cardialesca. Dupa aceea S. Sa tienu un Consistoriu secretu, in care se propuse prentu pastori cincii baserece vacanti, deintre care patru in Spania.—Gazet'a adauge acesta importante notitia: In noptea treciuta, la patru ore, plecà dein capitale Emulu si Rmulu D. Cardinale Ferretti luandu calea catra Ravenna spre a cuprende legatiunea acestei cetati si provincie, ce S. Sa bene voi ai le incredentiã straordinarie, denumindu mainainte pre Em. si Rm. D. Card. Bofonđi Secretariu Statului.

Roma, 17 jan. In loculu de curundu repausatului Card. Massimo, ministrulu lucrurilor publice, S. Sa denumi pre D. J. Rusconi pan' acum ministru armeloru,—er' intru acestuia pre D. Comendatoriu Pompeiu principe de Gabrielli. (Prein asta denumire se impleni alta dorire a Romaniloru, ca ministrulu armeloru se nu mai fia prentu ci civile).

Acel'asi jurnalul adauge totu in partea oficiale: Articululu dein Diariulu de Roma, despre negotiatiunile Rusiei cu S. Scaunu, se atingea de statulu lucrurilor cum se aflau in 17 dec., candu S. Sa pronuncia alocutiunea sa in Consistoriu. Ci astadi unele documente mai de curundu receputenu ne mai lasa a ne indoi despre autentiã scrisorei, cu carea M. Sa imperatulu Ruseiei se dice a fi conferitu Comitelui Bloudoff decoratiunea S. Andrei. In catu apoi prentu insemnarea acestui actu supranu, noue nu ne e iertatu a radica velulu, ce trebue se coperia o negotiatiune inca neterminata; potemu numai a dice

a fi venit intru cunoscentia-ne, cum ca M. S. s'ar' fi invoitu la unele puncturi, asupr'a caror'a cadeau cererile si rogamentele Scaumului S. prentu sustinerea credentiei catolice, si a legitimei autoritati pastoresci in baserec'a Rusiei si a Poloniei.

Acel'asi jurnalul in parte neoficiale contine un lungu articlu despre principiale reformei pacifice adoptate de S. Sa in Statulu baserecescu, care prentu autoritatea fiantanei de unde curre, credemu ca va fi interesante destulu prentu lectorii nostri. Elu suna asia:

„Noi credemu, ca invetiatur'a cea mai folositoria, ce se pote trage dein templarile mai de curundu a le patriei nostre, e lips'a de a ave un guberniu tare, un guberniu care se scia a se face placutu ci respectatu, un guberniu in care se se pota statori fericitatea Statului pontificiu. Asta trebuentia nu e mai multu un sentimentu, o teoria individuale; ea e un principiu, ce-si are ratiunea in gloriosele tradetiuni ale trecutului, si in dereptele postulate ale presentelui. Cea mai frumoasa gloria a Pontificatului lui PIU IX nu e numai, ca a intielesu si a multiemitu lipsea unei civilitati mai inaintate, ci mai vertosu ca cu indemnarele virtutei facu ca supusii sei se accepteze acestu principiu fecundu si salutare; er' glori'a nostra, a supusiloru e, ca l'amu acceptatu fora intardiare, ca ne amu incredentiatu fora tragantare. Noi suntemu convinsi, ca representamu nemesurat'a majoritate a tieriei, candu dicemu, cum ca deinaintea a mariloru scopuri si in midiuloculu nenumerateloru pericule ce ne incungiura e de lipse o impreuna-intielegere, o legatura vertosa, o incredere deplinita, o acurata disciplina intregubernatori si gubernati. E de lipse tari'a intru guberniu, prentu ca salutea nostra nu pote veni de catu de la guberniu. Er' poterea guberniului, poterea adevadata si morale, nu se pote necicandu nasce de catu dein alipirea tieriei. Departe inse de a restringe au a impiedeca lucrarea legiuita a Guberniului, noi trebuiamu a ne alipi, a ne stringe impregiurui, al intari cu totu deandensulu nostru, a compleni opulu nemeritoriului nostru Pontefice. Dicundu noi acest'a, avemu in anima de a esplica cuprensulu convictiuniloru nostre politece, convictiuni ce le credemu de lipse spre benele tieriei nostre, convictiuni ce voru forma scopulu acestui jurnalul. Rectnoscendu de unde purcede adevadata poterea unui guberniu, noi nu potemu veni in prepusu de a mesteca benele cu reulu, de a postpune o convictiune nobile in apoia unei teorie servili. In ori care statu a lucruriloru, spre constituirea unui guberniu bunu, e de lipse, ca relatiuniloru cu gubernatii sei fia chiare, legiuite si ratiunate; cu un cuventu, ca curespondenti'a toturoru voientieloru, armoni'a toturoru poteriloru (cea mai mare fiendu a ratiunei) se se unesca a forma aceea unitate energica de lucrare, a caria guberniulu de o data e espresiunea si depositariulu.

Acest'a a efectuatu Ponteficele: acest'a, noi repetimu bucurosi, cuprende nemesurat'a majoritate a supusiloru sei: la acest'a tendu tote institutiuniloru, ce prentu intieptulu Supranu ne-le a datu, si acest'a esprime recunoscenti'a popularia. De ca PIU IX deveni mare, ca ci a rostitu de pre al seu tromu cuventele evangelice si vietia-datorie ale pazei, concordiei, civilitatei si ordului gubernativu: poporulu inca se fece mare intielegendulu numai decatu si reverindui inaltele cugete ale Parentelui si supranului seu. Intr' aceea se cuve-

ne a marturisi, cum ca pusetiunea e pre delicata si cu a nevoia, cunca momentulu de acum e decisivu prentu institutiuniloru nostre, si ca a nostra patria spre castigarea aceloru beneficiuri la care aterna impatesirile castigate, neci odienora nu trebue se pierda dein ochi conditiuniloru sale speciali.

Urmandu pre a nostra cale noi vomu ambli inaintea altoru popora a Europei in culegerea fructuriloru ratiunei si a benelui. Si asta incredentiare nu e sumetia, candu vomu socoti, ca noi suntem o natiune pre cu deasupra catolica, o natiune inca nutrita cu adevverulu si caritatea. Ne parasindu calea nostra noi vomu respica in tote faptele vietiei politice adevverulu, noi vomu recuprende primatulu nostru intregu, nu primatulu cadutoriu al armelor, ci celu ne moritoriu al ratiunei si virtutei. Tote inse aterna dela una conditiune, adeca de a nu lapeda principulu incredentiarei si alipirei, de a nune abate de la calea derepta, de a inlesni Conducatoriulu deregatori'ai, de a nu compromete intregulu prentu ver' o intrebatiune secundaria, prentu ver' oscuturare ne-fructuosa.

Aste ne sunt principiale ce ne voru conduce a secundá lucruriloru gubernative, intru ajutareai efectulu, si ai predicá reverenti'a. Noi ne potemu libere respica pusetiunea inaintea tieriei si altoru jurnale. Noi vomu apará sistem'a inaugurata de PIU IX si teori'a politica ce decurre dein asta sistema, singur'a cuvenentiosa dupa noi, in contra a tota alta sistema si ori ce altra teoria. Guberniulu si omenii moderati, candu se voru areta asia numitele emergentie, ne voru afla totu de a un'a la postulu nostru cu lealitate si cu convictiuni vertose. Noi vomu aduce in servitiulu Guberniului o cugetare libera si un cuventu sinceru, prentu ca credemu nemisicati, cum ca cauzei adevverate nu pote strica adevverulu neci odata. Noi suntemu conserbatori dein cantarea castra institutiuniloru fundamentali ce dede PIU IX, si nu contrastamu folositoriiloru modificari, ce tempulu si inaltulu lui semtiu ar' pote se aduca: ci afirmamu, ca spre a face lucruri bune si tienutorie nu este altu metodu decatu ordulu si astemperulu. Noi scimu catu platesce o convictiune, de a ci nu vomu dá locu in jurnalulu nostru neci unei opiniuni esagerate, neci unei idei ce se nu fia conceputa si acuprensa de bunulu semtiu civile al Europei si Italiei. Speramu ca aceste garantii voru fi de indestulu lectoriloru nostri si publiceai opiniuni, etc.

In scurtu, noi potemu cu anima deschisa a ne formula principiale asia: noi voimu ca Guberniulu se fia tare, si tare mai alesu prentu alipirea patriei. Noi avemu un guberniu moderatu, si parentescu, de aci ne incredentiamu, ca-i vomu vedé intarinduse lucrarea si desfasiurulu prentu midi-loculu adevverulu; adevveru aparatu de cautari in parte si molestari; adevveru, ce are selu doresca celu ce fericesce vre a guberná, inse nu mai pucinu se placa celui ce are sortea de a fi intr' astu modu gubernatu'.

NEAPOLE. Scirile pan' in 24 jan. spunu, ca revolutiunea in Sicilia, alesu in Palermo, a datu a fora. Cetatea e cuprensa de revoltanti, er' ostile regesci afora de cetate lipsite de tote comoditatele dein astu tempu aspru, pana ce si merendea dein Neapole trebue a lise duce. Ducele de Aquila se intorna la Neapole in 17 jan. Regele apoi publicá numai de catu vreo 6 Edicte de Reforme imbunatatitorie, deintre carele unulu desparte cu totulu administrarea Siciliei de catra a

Neapolei si apromise ca dela o luna incolo toate deregatoriile in Sicilia voru fi cuprense numai de Siciliani, er' cele dein Neapole de Neapolitani. Impresiunea in Neapole dupa aste Edicte se dice a fi buna, ci cum voru fi acceptate si in Sicilia, se se audim. se astépta. Altu Edictu cere ai se presentá o lista de prensii si condemnatii prentu culpe politice, spre a le poté dá amnestia subtu mesure asecuratorie prentu Statu. Decretulu de amnestia a esitu cu datulu de 23 jan. prein care se da deplena iertare tuturor prensiloru si condemnatiloru politici, luandu afora numai pre 8 prenti, carii inca sunt gratiati, ci de o cam-data prentu securitatea publica se voru retiené intru o insula.

M I S C E L E.

— Carolina Herschel, sor'a renumitului astronomu, a moritu in Hanovera decurundu, in etate ca de 98 de ani, nascuta fiendu la a. 1750. Renumitului Sir John Herschel, erá nepotu de frate.

— Jos. Görres, renumitului publicistu, dupa patema de 11 dile, mori in 29 jan. 7 ore demaneti'a in München.

— De curundu se aflá un manuscriptu continendu numai pucinu de catu o novela inedita de al celebrelui novelistu ispanicu M. Cervantes, autoriulu nemoritorului Don Quixote,—subtu titlulu: Buscapié, ce se dice a contiené chiaea intielesului la Don Quixote, si se va publicá catu mai curundu.

P R I N C I P I A

de limba si scriptura.

XLIII.

Inse ca se fimu de plenu intielesi, candu ne vomu respicá cu tota nemarginirea, ne potédu pofti, cá se ni-se creda numai ca la o autoritate, ne semtiramu obligati inaintea lectoriloru nostri a intrá intru insusi la-intrulu limbei, si a scote pre urmele monumentelor istorice si cercariloru analitice comparative, ce semtimu mai antaiu despre insasi limb'a, presupunendu, cá sistema Ortografiei nu va se fia arbitraria, neci impromutata dela alte popora, ci originaria fundata pre geniulu limbei romanesci.

Deci intrebarea mai de antaiu, ce ne propusemu a deslegá, erá: Ca este ea ore o limba stricata dein latin'a, cu a caria fragmente adunanduse elemente straine se formá asta limba,—au limba formata a fora de Dacia, intrata aici cu coloniile Romane, si patemindu sciambari, pierderi, impromutari dela poporale invecinate si insocite? Noi ne dechiarámu prentu cea dein urma parte a intrebarei. Noi cercaramu a aretá dein diferentiele, ce se afla intre latin'a clasica si roman'a, dupa montante vechi, cum ca acestea se aflau sila Romani in vechi'a latina inca inaintea celei noue clasice, ca la románi, crediendu cá asia ne va fi iertatu a concludé, cum ca dein diferentiele astadi aflande intre latin'a si roman'a nu se pote prejudecá, ca si candu aste diferentie aru fi coruptiuni dein limb'a latina clasica. Noi pre scurtu, inse pre catu credemu dein destulu ne adeviramu propusetiunea cu argumente ne infrante trase dein monumente autentice neindoite, dein care citaramu exemple prentu sco-

pulu nostru adeviratu cu multu mai pucine de cum erau intru despusulu nostru.

Ci nu amu vrutu neci acea intrebatiune se o nesocotimu: Cá au nu a patitu limb'a sciambari si in Dacia in decursulu atatoru secle in materia si forma, nu numai dein partea straniiloru impromutandu, ci si dein la-intru sciambandu si preuitandu? Noi si aici ne dechiarámu afermandu, si spre acelu scopu incepumu a aretá sciambari au uitari de forme gramatece trecundu prein tota partea elementaria a Gramatecei, si adunandu si aici esemple dein monumentele mai vechi române, catu se convinga de s'ar' poté si pre cei mai cerbicosi aparatori a statului quo-

Propusulu ne erá mai incolo, asemene sciambari a demustrá si dein partea materialelui limbei, ci cercustarile ne impedecara a ne terminá propusulu in anulutrecutu, inse care vomu selu continuámu si, ajutandu D. dienu, se si terminámu in acestu anu. Dreptu, ca nu se ar' cuveni, se pre-ocupámu judecat'a inaintea de complenirea lucrarei; inse scopulu si consecuenti'a mainainte a ne aratá, va fi, credemu, iertatu noue, carii avemu in presente ce este numai venitoriu prentu lectori nostri, ascunsu loru pan'la publicare, ci deschisu inaintea ochiloru nostri. Acést'a erá, se aretámu: Cá, déca in decursulu numai a 150 de ani, dela a. 1580 (au mai bene de prela a. 1550) pan'la 1709, atat'a mar' de multieme de forme si cuvente potumu pierde dein elementulu limbei romano-latinu, cáta vomu infaciosiá inaintea lectoriloru—cáta va trebui se fi fostu pierderea, se nu dicemu in 1280 de ani dela Aurelianus pan' la 1550, ci numai in aproape de 1000 de ani dela incetarea limbei latine, ca limba diplomateca, in imperiulu orientale bizantinu, incepundu dela decretulu imperatului Foca dein 602.

Si in urma: déca potemu demustrá asia invederatu pierderea nostra mai in dilele strabuniloru celoru mai de aproape,—déca potemu aretá, care au fostu causele principali a subintrarei elementului slovenescu in limb'a romana, si fora de a fi un sange cu schiaii,—si déca vomu aretá cá si elementele celelalte neromane sunt impromutate dela strainii, ce nu pretendu a fi de un sange cu noi; ni-se pare, cá calcululu aritmeticu, al strainiloru mai susu atensu despre elementulu limbei rom., se va sciambá cu totulu alt' mentrea,—si ca elementele straine, ce ca topsiculu ambala paralizandu prein organismulu limbei, se voru cunosce de ingredientie, ce potu se afecteze intregateea ei, ci nu sei sciambe natur'a dein romana in slovena au ori care alta. De aci neci midiloculu de ajutoriu nu mai pote fi la indoie-la: un purgatviu bunu cu dieta.

Dela Redactiune.

Inscientiati fiendu de voi'a amultor'a dein Principatele Romanesci de a se prenumerá la Organu, inse nu aru sci la cine se se prenumere, inscientiamu prein acést'a tuturor, carii aru avé acea dorentia, a fora de locurile in fruntea fia-carui numeru insemnate, a se adresá in Bucuresti la D. Prof. si Revisoriu A. Tr. LAURIANI si D. Jos. ROMANOW librariu, ér' in Jasi si prentu tota Moldova la DD. frati N. si Chr. GEORGIU negociatori in port'a Metropoliei, carii bene voira a se insarciná cu acésta Comisiune.